

როგორ გავაუმჯობესოთ ცნობადობა ციფრული მოქალაქეობის
შესახებ საჩხერის # 2 საჯარო სკოლის სასკოლო საზოგადოების წევრებში

თამარ ბანცაძე
ქეთევან მერმანიშვილი
ელენე სოზიაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების
ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის
შესაბამისად*

განათლების ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სოფიკო ლობჯანიძე
თანახელმძღვანელი: მარიკა სიხარულიძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2021

მადლობა

მადლობას ვუხდით, საჩხერის N 2 საჯარო სკოლის დირექტორს ლიკა გომართელს, პედაგოგებს ნანა ჭიხორიას, ნატალია ფალავანდიშვილსა და მთლიანად სასკოლო საზოგადოების წევრებს გაწეული დახმარებისა და აქტიური თანამშრომლობისთვის პრაქტიკის კვლევის ფარგლებში.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ჩვენი პრაქტიკის კვლევის ხელმძღვანელს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორს, სოფიკო ლობჯანიძეს და თანახელმძღვანელს მარიკა სიხარულიძეს, რომლებიც აქტიურად გვამლევენ რეკომენდაციებს და გვეხმარებოდნენ კვლევის სწორად წარმართვაში.

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორები, ვაცხადებთ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩვენს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ აკადემიური წერის კურსის ფარგლებში ხდებოდა სამაგისტრო ნაშრომის სტრუქტურის განვითარება და ნაშრომის რიგი ნაწილები ატვირთულია E-Learning-ზე.

თამარ ბანცაძე

ქეთევან მერმანიშვილი

ელენე სოზიაშვილი

25.06.2021

სარჩევი

აბსტრაქტი	6
შესავალი	9
<i>კვლევის მიზანი და საკვლევ საკითხები</i>	<i>10</i>
1.სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა	12
<i>1.1. ციფრული მოქალაქეობის განმარტება</i>	<i>12</i>
<i>1.2. ციფრული მოქალაქეობის ათი დომეინი</i>	<i>13</i>
<i>1.2.1. ჩართულობა ონლაინსივრცეში</i>	<i>14</i>
<i>1.2.2. კეთილდღეობა ონლაინსივრცეში</i>	<i>15</i>
<i>1.2.3. უფლებები ონლაინსივრცეში</i>	<i>16</i>
<i>1.3. მშობლების როლი ციფრული მოქალაქეობის განვითარებაში</i>	<i>17</i>
<i>1.4. ციფრული მოქალაქეობის განვითარების საერთაშორისო გამოცდილება</i>	<i>18</i>
<i>1.4.1 საფრანგეთი</i>	<i>20</i>
<i>1.4.2 გაერთიანებული სამეფო</i>	<i>20</i>
<i>1.4.3 Common Sense Education-ის მიდგომა ციფრული მოქალაქეობის კურიკულუმისადმი</i>	<i>21</i>
<i>1.4.4. კემბრიჯის ციფრული წიგნიერების სასწავლო პროგრამა</i>	<i>23</i>
<i>1.5. საქართველოში არსებული მდგომარეობა ციფრული მოქალაქეობის კუთხით</i>	<i>25</i>
2. კვლევის მეთოდოლოგია	27
<i>2.1 პრაქტიკის კვლევა</i>	<i>27</i>
<i>2.2 ინფორმაცია სკოლისა და კვლევის შესახებ</i>	<i>30</i>
<i>2.3. კვლევის პროცესის ეტაპები და ძირითადი მიგნებები</i>	<i>30</i>

2.3.1 პრობლემის იდენტიფიცირება	30
2.3.2 დიაგნოსტიკის ეტაპი	31
3. შედეგები და მათი ანალიზი	33
3.1 კითხვარის შედეგები	33
3.1.1 მოსწავლეთა კითხვარის შედეგები	33
3.1.2 მშობელთა კითხვარის შედეგები	42
3.1.3 მასწავლებელთა კითხვარის შედეგები	54
3.2 მიგნებები	64
3.3 ფოკუს ჯგუფებისა და ინტერვიუების შედეგები	65
3.3.1 მშობლებთან ჩატარებული ფოკუს ჯგუფის შედეგები	65
3.3.2. მასწავლებლებთან ჩატარებული ფოკუს ჯგუფის შედეგები	66
3.3.3. მოსწავლეებთან ჩატარებული ჩაღრმავებული ინტერვიუს შედეგები	67
3.4 მიგნებები	68
4. ინტერვენციების ეტაპი	71
4.1 ინტერვენციების აღწერა	71
4.2 ინტერვენციების შეფასება	72
4.2.1 მშობლების მიერ ინტერვენციების შედეგების შეფასება	73
4.2.2 მასწავლებლების მიერ ინტერვენციების შედეგების შეფასება	74
4.2.3 მოსწავლეების მიერ ინტერვენციების შედეგების შეფასება	75
5. კვლევის შეზღუდვები	77
დასკვნა და რეკომენდაციები	79
ბიბლიოგრაფია	82

დანართები	84
<i>დანართი 1 - მოსწავლის კითხვარის ბმული</i>	84
<i>დანართი 2 - მშობლის კითხვარის ბმული</i>	84
<i>დანართი 3 - მასწავლებლის კითხვარის ბმული</i>	84
<i>დანართი 4 - მოსწავლეებთან ჩაღრმავებული ინტერვიუს სასაუბრო საკითხები</i>	84
<i>დანართი 5 - ფოკუს ჯგუფზე განსახილველი საკითხები მშობლებთან</i>	85
<i>დანართი 6 - ფოკუს ჯგუფზე განსახილველი საკითხები მასწავლებლებთან</i>	86
<i>დანართი 7 - ფოკუს ჯგუფებისა და ინტერვიუების ტრანსკრიპტები</i>	88
<i>ფოკუს ჯგუფი მშობლებთან</i>	88
<i>ფოკუს ჯგუფი მასწავლებლებთან</i>	90
<i>ინტერვიუები მოსწავლეებთან</i>	93
<i>დანართი 8 - ინტერვენციების გეგმა</i>	95
<i>დანართი 9 - მოსწავლის პოსტ-კითხვარის ბმული</i>	124
<i>დანართი 10 - მშობლის პოსტ-კითხვარის ბმული</i>	124
<i>დანართი 11- მასწავლებლის პოსტ-კითხვარის ბმული</i>	125
<i>დანართი 12 - მოსწავლეების მიერ შექმნილი რესურსები</i>	125
<i>დანართი 13 - მასწავლებლის რეფლექსია 1</i>	125
<i>დანართი 14 - მასწავლებლის რეფლექსია 2</i>	126

აბსტრაქტი

ნაშრომი წარმოადგენს პრაქტიკის კვლევის ანგარიშს თემაზე: „როგორ გავაუმჯობესოთ ცნობადობა ციფრული მოქალაქეობის შესახებ საჩხერის # 2 საჯარო სკოლის სასკოლო საზოგადოების წევრებში“.

ჩვენი კვლევის მიზანი იყო ციფრული მოქალაქეობის შესახებ ცნობადობის ამაღლება მოსწავლეებში, მშობლებსა და მასწავლებლებში.

პრაქტიკის კვლევის განხორციელებისას, დიაგნოსტიკების ეტაპზე გამოვიყენეთ როგორც რაოდენობრივი, ისე თვისებრივი კვლევის მეთოდები. რაოდენობრივი მეთოდიდან გამოვიყენეთ კითხვარები (Google forms), რომელიც შემუშავდა ევროსაბჭოს მიერ და ადაპტირდა ქართულ რეალობასთან. კითხვარები ჩავატარეთ მასწავლებლებთან, მშობლებთან და მოსწავლეებთან. თვისებრივი მეთოდიდან კი გამოვიყენეთ ფოკუს ჯგუფი და ჩაღრმავებული ინტერვიუ იმ ინფორმაციის შესავსებად და დასაზუსტებლად, რომლის ნაკლებობაც გვქონდა კითხვარების ანალიზის დროს. შესაბამისად, მოსწავლეებთან ჩავატარეთ ჩაღრმავებულ ინტერვიუ, მშობლებთან და მასწავლებლებთან - ფოკუს ჯგუფები.

განხორციელებული დიაგნოსტიკური კვლევიდან ყველაზე მეტად გამოიკვეთა შემდეგი განზომილებები, რაც საჭიროებს განვითარებას, ესენია: კეთილდღეობა ონლაინსივრცეში - ეთიკა და ემპათია, ჩართულობა ონლაინსივრცეში - მედიაწიგნიერება და ინფორმაციული წიგნიერება, უფლებები ონლაინსივრცეში - პერსონალურ მონაცემთა დაცვა და უსაფრთხოება. სწორედ ამ მიმართულებების შესახებ ცნობადობის გაზრდის კუთხით შევიმუშავეთ და განვახორციელეთ ინტერვენციები. ინტერვენციების შეფასებისთვის ჩავატარეთ რაოდენობრივი გამოკითხვა მოსწავლეებთან, მშობლებთან და მასწავლებლებთან და, ასევე, გავანალიზეთ მასწავლებლების მიერ დაწერილი რეფლექსიები.

ინტერვენციების შეფასების ანალიზის შედეგად გამოიკვეთა, რომ სასკოლო საზოგადოების წევრებში ცნობადობა გაიზარდა გარკვეული საკითხების მიმართ როგორცაა: პერსონალური მონაცემების დაცვა, კიბერბულინგი, ონლაინეთიკა, ციფრული მოქალაქეობა და ა.შ.

შევიმუშავეთ რეკომენდაციები, რომლებიც სკოლას დაეხმარება მომავალში უფრო აქტიურად იმუშაოს ამ თემების გარშემო.

კვლევის ბოლოს წარმოდგენილია კვლევის შეზღუდვები, დასკვნები და რეკომენდაციები.

სამიუზო სიტყვები: „ციფრული მოქალაქეობა“, კიბერბულინგი, პერსონალურ მონაცემთა დაცვა, მედიაწიგნიერება და ინფორმაციული წიგნიერება, კიბერეთიკა.

Abstract

The paper presents an action research report on the topic: "How to Improve Awareness of Digital Citizenship among Sachkhere Public School # 2 School Community Members".

The aim of our research was to raise awareness about digital citizenship among students, parents and teachers.

In conducting action research, we used both quantitative and qualitative research methods at the diagnostic stage. From the quantitative method we used questionnaires (Google forms), which were developed by the Council of Europe and adapted to the Georgian reality. We conducted questionnaires with teachers, parents and students. From the qualitative method, we used focus groups and in-depth interviews to supplement and clarify the information that we lacked during the analysis of the questionnaires. Accordingly, we conducted in-depth interviews with students, focus groups with parents and teachers.

Most of the following dimensions that need to be developed from the diagnostic research are: well-being in the online space - ethics and empathy, involvement in the online space - media literacy and information literacy, rights in the online space - personal data protection and security. It is in these areas that we have developed and implemented interventions to increase awareness. To evaluate the interventions, we conducted quantitative surveys with students, parents and teachers, and also analyzed the reflections written by teachers.

The analysis of the evaluations of the interventions revealed that the awareness of the members of the school community regarding certain issues such as: personal data protection, cyberbullying, online ethics, digital citizenship, etc.

We have developed recommendations to help the school work more actively around these topics in the future.

At the end of the study there are presented the research limitations, conclusions and recommendations.

Search terms: "Digital citizenship", cyberbullying, personal data protection, media literacy and information literacy, cybernetics.